

Budapesti hidak

Irta Markos Béla

624
aktívabban

Száz évvel ezelőtt, 1842 augusztus 24-ének délutánján, bámészködő polgárok sokasága lepte el a pesti Dorottya-utca két oldalát, hogy legalább a díszruhás katonaság sorfala mögül tanuja lehessen annak az ünnepi pillanatnak, amikor Károly Lajos főherceg, V. Ferdinánd király képviselője, díszes kíséretével megérkezik az épülő Lánchid alapkövetélteléhez. Öt órakerék ágyulovések dördültek el, felharsant a katonazenekar muzsikája s már jöttek is a főherceg, a nádor, a primás, az országbíró, a tárnokmester s velük együtt gróf Széchenyi István, az eszme felvetője és harcosa, meg báró Sina György, a megvalósítás bankárja. Az ünnepség a hid állványai között felállított díszsátornál folyt le s arról, a mai fotoriporterek helyett, nem kisebb ember készített helyszíni akvarellvázlatot, mint Széchenyi pártfogoltja, az „igen becses és ritka ügyességgel bíró festő”: Barabás Miklós. A késő utódok számára az ő ecsetje és az akkori Pesti Hirlap tudósítása örökítette meg azt a színes pompát, amivel az ország legjobbjai ezt a nagy eseményt megünnepele. Mert nagy esemény volt csakugyan: létrejött az első összefogó kapocs Buda és Pest között.

*

Kezdetben voltak a hidépitő városok. (Belőlük a Hid 1873-ra egy várost csinált.) Azután jöttek a városépitő hidak, a példát teremtő Lánchidtól jobbra és balra, egyre újabb és újabb korszak fejlődését jegyezve Budapest térképére s mutatva a muló és építő időt, mint fatörzsben az egymásra következő égvyrűk rajzai: 1876-ban a Margit-hid, 1896-ban a Ferenc József-hid. Az első a pesti körutaknak jelölt ki folytatást Budán, a második a Lágymányos és a Gellérthegy felé nyitott kaput a város hódítása számára.

*

Az én generációm — a két vasuti hidról nem beszélve, — ezt a három belső hidat készen találta. A Lánchid nagyapáink meséivel, negyvennyolcas dicsőségbe öltözötten. A Margit-hidat, Arany János „Hidavatás”-a nyomán kissé izgalmas színben. A Ferenc József-hidat frissen, fiatalon, mint a főváros legújabb büszkeségét.

A többi hid a szemünk előtt született s előttünk növelte tovább a várost.

A századfordulókor a Margit-hid szigeti szárnya következett. Emlékszem régi Sziget-rajongókra, milyen panaszosan bucsuzkodtak meg-hitt csendes birodalmuktól: ahova ősztől tavaszig, hajóközlekedés híján, még ők sem járhattak ki. A maguk szempontjából igazuk volt. Az ő magános világuk eltűnt. Az új hidon új élet, új tömeg: Budapest vonult be a Margit-szigetre, színt, mozgást, fejlődést, jövőt hozva magával.

Emlékszem az Erzsébet-hidra is, milyen forradalmat csinált. Első gyermekkori sétáim színhelyét, a régi Belvárost úgy felforgatta, ismert házait, tereit, utcáit úgy elsöpörte, hogy ma már híruket sem hallani. Hogy Budán nem okozott komolyabb bajt, — legalább is akkor nem, amikor 1903-ban megnyitották, — nem ő tehetett róla, hanem azok, akik a hegynek vitték. Mihelyt utat vágtak neki, a lebontott Tabánon át, egyszeriben átforgalmazta a Gellérthegy északi oldalát s a Naphegy mögé a Sashegy vidé-

kére is átvitte Budapestet.

A Horthy Miklós-hid városépitő munkája még csak most folyik mindnyájunk előtt. Szinte napról-napra, szinte lépésről-lépésre látjuk rajta keresztül egyre megszébbre nyomulni a várost. És máris előre dolgozik a most születő új óbudai hid, hogy pótolja azt, amit elődeink hetven éven keresztül hiába próbáltak: Óbuda egyesítését Budapesttel.

*

Nem hiába mondják a nálunk járt idegenek a hidak városának Budapestet. A hidak adják meg külső arcának jellegzetességeit s a hidak jelzik sorsának fordulásait. Valamennyi közt pedig legjobban és legelsőnek a Lánchid, gróf Széchenyi István alkotása. Ennek a hidnak megvalósulásában, akkorig, nem csak két város, de két magyar országrész összekapcsolódását ünnepelték, s a mindenkire egyformán kötelező hidvám elfogadásában egy új történelmi eszme győzedelmes megindulását látták. Mi, mai budapestiek, akik már talán fel sem tudjuk fogni a hidépités akkori technikai és politikai akadályait, a Lánchid alapkövetéltelében büszke magyar fővárosunk megszületésének első hírnökét s egy évszázados komoly városépitő munka megindítóját látjuk. Ezért gondolunk kegyelettel a száz év előtti ünnepségre.

Két millió 2 pengőst és huszmillió 2 fillérest vernek

A MTI jelenti: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az egyes fémekből verhető pénzermék mennyiségének megállapításáról.

A pénzügyminiszter a két- és egypengős érméknek alumíniumból, 50, 20 és 10 filléres érméknek pedig acélból verése és egyes fémekből verhető pénzermék mennyiségének megállapítása tárgyában kiadott rendelet felhatalmazás alapján elrendelte, hogy a 260 millió pengő névértékben megállapított összmenyiségből az eddigi rendeletek alapján már vert érméken felül 2 pengős alumíniumérmékből kétféle darabot, 4,000,000 pengő névértékben, kétféle acélérmékből huszmillió darabot 400,000 pengő névértékben kell verni.

Azt, hogy a 260 millió pengő összmenyiségéből a még fennmaradó 19,650,000 pengő névértékű mennyiség terhére milyen pénzermék veressenek, újabb rendelet fogja szabályozni. A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Elektromos nagyvállalat keres ősker.

segédszámlázól (női)

fizetési igény megjelölésével, „Számlázás” jellegre Boros Hirdető Irodába, Andrásy-ut 54. 6306

Madách Imre-ut 10. bérpalotában egy utcai

üzlethelyiség

cca. 200 m² világos pince RAKTÁRHELYISÉGGEL szept. 1-re KIADÓ. Érdeklődni a helyszínen. Telefon: 187-611 és 426-158. Ugyanott különféle irodahelyiségek kiadó

Konzervgyár vezérképviselő

placon jól bevezetve,

ELVÁLLAL MINDEN SZAKMÁBA VÁGO CIKK KÉPVISETÉT.

Sz. megkereséseket „Nagy vevőkör” jellegre Patak hirdetőirodába, Vilmos császár-ut 29. 6291

Keresztény kozmetikai és vegyicikk

üzem alapításhoz szakképzett, őskerestény vegyész keresek iparendelője. Ajánlatot szakképzettség megjelölésével „Tökés 6303” jellegre a főkiadóba.